

DAF-004-017401

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. IV) Examination

April - 2022

CC-10 : Teacher Education-2

Faculty Code : 004

Subject Code : 017401

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના અતિ ટૂંકમાં જવાબ આપો : 06
- (1) લેન્જના મતે “શિક્ષકોની સતત બૌદ્ધિક, વ્યવહારુ અને મનોવલણાત્મક વૃદ્ધિ” એટલે શું ?
  - (2) વધારે ઉત્પાદક કાર્યો અને કાર્યક્ષમતા બદલ બઢતી માટે કયો શબ્દ વપરાય છે ?
  - (3) શિક્ષક-શિક્ષણ માટે જ્ઞાનાધારના મૂળ શેમાં રહેલા છે ?
  - (4) SSA યોજના અંતર્ગત રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકારનું મુખ્ય કાર્ય જણાવો.
  - (5) બર્લિનરે શિક્ષક વિકાસના પાંચ અવસ્થાઓ ક્યા અને ક્યારે રજૂ કરી હતી?
  - (6) RMSA અંતર્ગત તાલીમ જરૂરિયાતોની પસંદગી કેવી રીતે કરવામાં આવતી હતી ?
- 2 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે છ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. 12
- (1) NCTE એ આપેલ શિક્ષક શિક્ષણની વ્યાખ્યા આપો.
  - (2) શિક્ષક તૈયારીનો યુનિવર્સિટી સંદર્ભ જણાવો.
  - (3) એમ.એડ. દરમિયાન આપે કરેલ લઘુ શોધનું શીર્ષક અને તેના મહત્તમ ત્રણ હેતુઓ લખો.
  - (4) શિક્ષણ ગતિશીલતાનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
  - (5) કલા શિક્ષક માટેના કાર્યક્રમોની યાદી તૈયાર કરો.
  - (6) શારીરિક શિક્ષણ માટેના પ્રમાણપત્ર કોર્સેઝ જણાવો.
  - (7) 1986 માં શુલમાને અધ્યાપન માટેના જ્ઞાન આધારને કેટલા વર્ગોમાં વિભાજિત કરેલ છે. દરેકના નામ આપો.
  - (8) શિક્ષક કામગીરીને સમજાવો.

3 નીચે આપેલ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 250 શબ્દોમાં 16 લખો.

- (1) “શિક્ષકોનો વ્યવસાયિક વિકાસ પડકારજનક હોય છે.” પ્રસ્તુત વિધાન સમજાવો.
- (2) ટૂંકનોંધ લખો : ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક કક્ષાએ અધ્યાપન માટે પૂરતું જ્ઞાન.
- (3) “ભારતમાં શિક્ષક શિક્ષણનું માળખું, ગુણ અને દોષ ધરાવે છે.” પ્રસ્તુત વિધાનની યથાર્થતા ચકાસો.
- (4) ટૂંકનોંધ લખો : દિવ્યાંગ બાળકો માટેનું શિક્ષણ.
- (5) ટૂંકનોંધ લખો : સ્વ-નિર્દેશિત વિકાસ અને સહકારી વિકાસ.

4 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોનો ઉત્તર આશરે 300 શબ્દોમાં લખો. 16

- (1) શિક્ષકો અને શિક્ષક પ્રશિક્ષકોના વ્યવસાયિક વિકાસ માટે ઉપયોગી પ્રથાઓની ચર્ચા કરો.
- (2) શુભમાનના દૃષ્ટિકોણ મુજબ “શિક્ષક શિક્ષણના જ્ઞાન આધાર”ને સાત મુદ્દાઓના આધારે સમજાવો.
- (3) માધ્યમિક શાળાના શિક્ષકોની પૂર્વ અને સેવાકાલીન શિક્ષણની ગુણવત્તા કેવી રીતે પ્રભાવિત થાય છે ? યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.

5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે પ્રશ્નોનો જવાબ આશરે 500 શબ્દોમાં લખો. 20

- (1) શિક્ષક તજજ્ઞતાને સૈદ્ધાન્તિક અને પ્રાયોગિક બાબતોને ધ્યાનમાં રાખી વિગતે સમજાવો.
- (2) શિક્ષક શિક્ષણમાં સંશોધનને અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ મુદ્દાઓના આધારે વર્ણવો.
- (3) ભારતમાં શિક્ષક શિક્ષણ કેવી સમસ્યાઓનો સામનો કરે છે ? ચર્ચા કરી ઉપચાર જણાવો.

ENGLISH VERSION

1 Answer the following questions in very brief : **06**

- (1) What "continuous intellectual, experimental and attitudinal growth of teachers" in view of Lange ?
- (2) Which word describe "Promotion as a result of greater productivity and efficiency"?
- (3) What is the foundation of knowledge base for teacher education ?
- (4) State the main functions of State and Central Government under SSA scheme.
- (5) Where and when did Berliner introduce the five stages of teacher development ?
- (6) How was the training requirements under RMSA selected ?

2 Answer any six of the following questions in brief. **12**

- (1) Give definition of teacher education given by NCTE.
- (2) State the university context of teacher preparation.
- (3) Write the title and its maximum three objectives of your M.Ed. dissertation.
- (4) Clarify the concept of teacher mobility.
- (5) Enlist programs for an art teacher.
- (6) State certificate courses for physical education.
- (7) In how many categories did shulman divide the knowledge base for teaching in 1986 ? Give names of each.
- (8) Explain teacher performance.

- 3** Answer any four of the following questions in about **250 16** words each.
- (1) "Professional development of teachers is challenging." Explain the present statement.
  - (2) Write a short note : Sufficiency of knowledge for teaching at higher secondary level.
  - (3) "The structure of teacher education in India has its merits and demerits". Check appropriateness of this statement.
  - (4) Write a short note : Education for children with disabilities.
  - (5) Write a short note : Self-directed development and cooperative development.
- 4** Answer any **two** of the following questions in about **300 16** words each.
- (1) Discuss useful practices for professional development of teachers and teacher educators.
  - (2) Explain the "Knowledge base of teacher education" based on seven points from Shulman's point of view.
  - (3) How is the quality of pre-and in-service education of secondary school teachers influenced ?
- 5** Answer any two of the following questions in about **500 20** words each.
- (1) Explain the teacher expertise in detail keeping in view the theoretical and practical matters.
  - (2) Describe research in teacher education based on the topics covered in the curriculum.
  - (3) What problems does teacher education face in India ? Discuss and state remedies.
-